

Uppföljning och utvärdering av projekt Sagsjön

Onsala
Biokonsult

2016

Rapport: Morgan Johansson
Foto (om inte annat anges): Morgan Johansson

Onsala Biokonsult AB, 2016
Mejerivägen 11
439 36 Onsala

onsalabiokonsult@telia.com

Telefon: 0300 - 611 07
Mobil: 070 – 776 19 43

Innehållsförteckning

INLEDNING.....	5
BESKRIVNING AV ÅTGÄRDER UTFÖRDA I SAGSJÖN	5
VÄSTRA SIDAN AV SAGSJÖN NORR OM FLABÄCKEN	5
VÄSTRA SIDAN AV SAGSJÖN SÖDER OM FLABÄCKEN	7
ÖSTRA SIDAN AV SAGSJÖN, NORRA STRANDEN.....	8
ÖSTRA DELEN AV SAGSJÖN, SÖDRA DELEN	11
ÖVRIGA ÅTGÄRDER VID SAGSJÖN	11
ÖVRIGA ANLAGDA STIGAR	12
UTVÄRDERING AV PROJEKTET	13
BIOLOGISK MÅNGFALD	13
<i>Fåglar</i>	13
<i>Trollsländor</i>	15
<i>Grod- och kräldjur</i>	16
<i>Störning och konkurrens</i>	16
BESÖKARE	17
<i>Tillgänglighet</i>	19
TÄNKBARA FORTSATTA ÅTGÄRDER OCH LÄMPLIG KOMMANDE SKÖTSEL	21
BILDER FRÅN PROJEKTET	22

PROJEKTET HAR VARIT ETT SAMARBETSPROJEKT MELLAN JEHANDER SAND & GRUS AB (SEDERMERA SWEROCK), MÖLNDALS STAD, SKOGSSTYRELSEN OCH GÖTEBORGS ORNITOLOGISKA FÖRENING

PROJEKTET HAR GENOMFÖRTS MED BIDRAG FRÅN LONA OCH BIRDLIFE INTERNATIONAL

Inledning

Under 2012 inventerades Sagsjön och ett förslag till åtgärder för att öka den biologiska mångfalden tog fram. Åtgärdsplanen syftade också till att göra Sagsjön med närområden mer tillgängligt. Efter en del samråd med fastighetsägare och diskussioner med Mölndals stad påbörjades arbetet med restaureringen av sjön under vårvintern 2013. Förutom Jehander Sand & Grus AB, Mölndals stad och Göteborgs Ornitologiska Förening medverkade Skogsstyrelsen med ett arbetslag samt arbetsledning till dessa. Under hösten 2016 tog Swerock över täktverksamheten vid tåkten i Källered från Jehander och samtidigt med detta även de åtaganden som Jehander tidigare gjort inför projektet. Förutom de ekonomiska medel och arbetskraft som de samverkande parterna bistod med erhöles också bidrag från BirdLife International och LONA bidrag.

Beskrivning av åtgärder utförda i Sagsjön

Västra sidan av Sagsjön norr om Flabäcken

Längs strandlinjen på den västra sidan av Sagsjön har det skapats en öppen vattenyta innanför vassbältet, en så kallad blå bård, för att gynna insektslivet framförallt trollsländor. Mellan Sagsjön strandlinje och Gamla Riksvägen fanns en hel del yngre asp och björk samt täta buskage som också hade etablerat sig ute i vassarna. Det mesta av detta har avlägsnats så långt som det var möjligt. Några av de grövre asparna sparades samt en hel del sålg framförallt i den norra delen.

Bild 1. Tegelröd ängstrollslända förekommer i större antal på den torra ängsmarken på västra sidan av Sagsjön.

Ett handikappanpassat fågeltorn har byggts strax norr om Flabäcken med utsikt över den ö som skapades genom att avlägsna vassens rotfilt närmast stranden.

På den tidigare träd- och buskbevuxna gräsytan norr om tornet har det påbörjats ett projekt för att på sikt skapa en slåtteräng. 2015 slogs ytan med slaghack i ett första försök att få bort aspsly och annan oönskad vegetation och i augusti 2016 slogs hela ytan men slåtterbalk och allt gräsklipp avlägsnades. Fibblor av olika arter, röllika, smultron, gulsporre, käringtand, trift med flera arter observerades innan slåttern 2016. Även en del fjärilar och trollsländor observerades på ytan bland annat tegelröd ängstrollslända och mindre tåtelsmygare.

Från fågeltornet har man utsikt över stor del av Sagsjön framförallt på eftermiddagen när man får solen i ryggen. Bland annat har brun kärrhök häckat i denna del av sjön med ett till två par. Även andra rovfåglar såsom fiskgjuse, pilgrimsfalk, bivråk och lärkfalk har setts här vid flera tillfällen.

Detta torn nås enkelt av allmänna kommunikationer, en busshållplats Flabäck, ligger alldeles söder om tornet och det finns även möjlighet att parkera bilen på en anlagd parkeringsyta. Här finner man också en informationstavla med en karta över området med stigar och de övriga obs-plattformarna inritade.

Bild 2. Utsikt från västra tornet vid Gamla Riksvägen. Till vänster i bild syns södra delen av ön som blev efter att rotfilten närmast stranden avlägsnades. Vassruggen som sticker ut till höger togs bort hösten 2016. Foto-graferad maj 2016.

Bild 3. Även de buskage som växte närmast ön i norr har tagits bort för att inte utgöra en sittplats för kråkor och andra fåglar med risk för predation på de fåglar som häckar på ön. Fotograferad november 2016.

Västra sidan av Sagsjön söder om Flabäcken

Från fågeltornet vid Gamla Riksvägen har en naturstig anlagts i skogen parallellt med vägen söderut längs med sjön. Från att varit en totalt oframkomlig "skräpskog" har denna del blivit en välfrekventerad lummig skogsyta med en trevlig och lättframkomlig skogsstig med många besökare inte minst fågelskådare.

Bild 4. Delar av stigen på västra sidan har anlagts med spångar för att man ska kunna gå torrskodd även när vattennivån stiger. Fotograferad oktober 2014.

Ett flertal fågelholkar av olika slag har satts upp. Knipholkar (som även fungerar för kattuggla och storskrake) mes- och starholkar och trädkryparholkar sitter längs med stigen. Även en fågelmatning har startats upp längst i söder och där man kan sätta sig ner på de fina nya bänkarna tillverkad av en kluven tall som hotade att falla över stigen. Här kan man ta en fika och samtidigt studera fågellivet.

Bild 5. En av holkarna modell större som satts upp runt sjön.

Östra sidan av Sagsjön, norra stranden

Längs med den norra strandlinjen öster om alsumpskogen togs alla buskar och småträd bort. Här skapades innanför vassbältet en strandlinje med en blå bård. Tanken med detta var att få en miljö för groddjur och insekter men också för att skapa ett bra habitat för vadare och andra fåglar.

Bild 6. En blå bård skapades vid den norra stranden.

Bild 7. Innan restaureringen vid den norra stranden.

En observationsplattform byggdes på en höjd med utsikt söderut över större delen av sjön öster om järnvägen. Från plattformen och västerut mot järnvägen anlades en stig. En äldre brygga restaurerades vilket ger möjlighet till utsikt även i den delen av sjön närmast järnvägen. Några enkla sittplatser med utsikt anlades också.

Bild 8. Besiktning av obs-plattformen vid norra stranden med utsikt över större delen av östra Sagsjön

Längs med stigen har det anlagts några faunadepåer på olika platser och en siktgata mot sjön togs också upp. Knip- och skrakholkar har satts upp likaså ett flertal andra holkar för mesar och andra fåglar.

Denna del av sjön var vid inventeringstillfället 2012 kraftigt påverkad av gödande ämnen. Grönalger täckte en mycket stor del av ytan. En pumpanläggning visade sig vid kontroll läcka ut avloppsvatten och efter åtgärd så har vattenkvaliteten förbättrats avsevärt vid den östra sidan av Sagsjön i alla fall om man ser till mängden grönalger. Givetvis har även slåttern och avlägsnandet av vattenväxter minskat näringsinnehållet i vattnet.

Bild 9. Östra delen av Sagsjön 2012. Rödjeäckens utlopp uppe till vänster i bild.

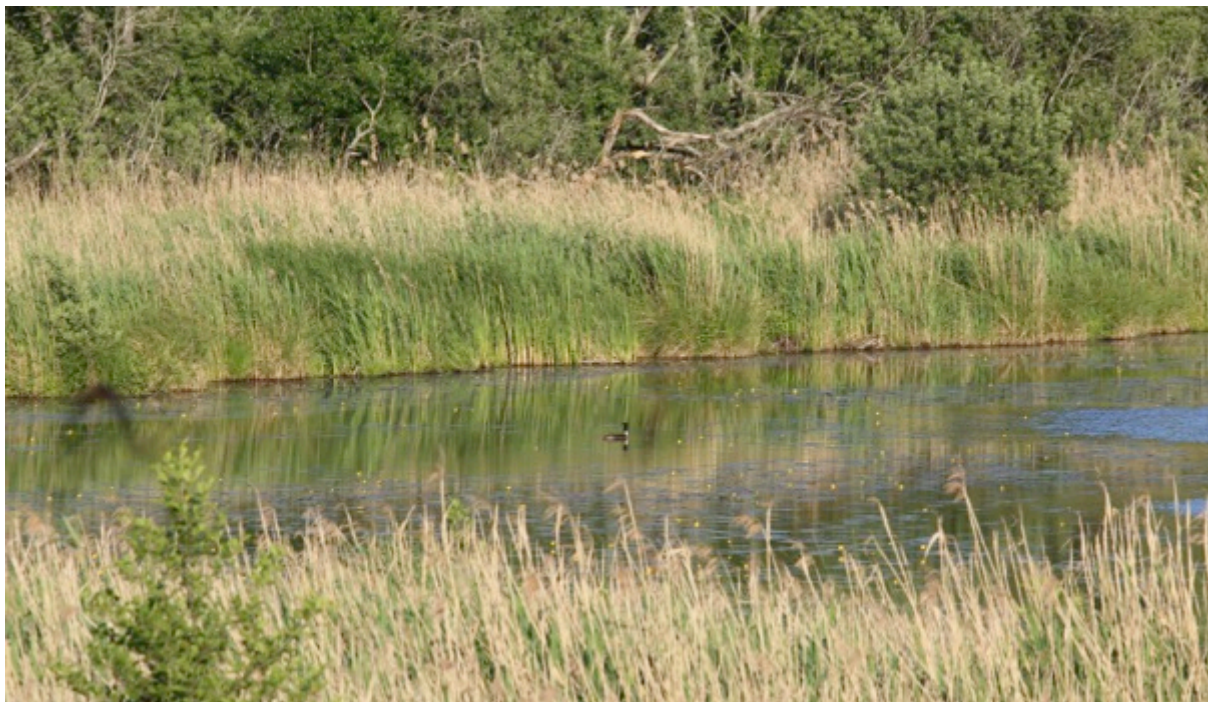

Bild 10. Östra delen av Sagsjön juni 2016 vid Rödjeäckens utlopp. Grönalgerna är nästan helt borta i hela sjön. Rödjeäckens utlopp till vänster i bild. Ett par med skäggdoppingar häckade vid denna sidan av Sagsjön under 2016.

Östra delen av Sagsjön, södra delen

På östra sidan har vassens rotfilt avlägsnats på delar av sjön. Rotfilten lades sedan upp på kvarvarande vassruggar vilket har skapat en större yta omgivet av vatten. Detta är tänkt att kunna attrahera fåglar som vill häcka i ett relativt ostört område med mindre risk för predation.

Bild 11. Genom att ta bort rotfilt och lägga upp denna på kvarvarande vassruggar skapades en ostörd häckningsö i den södra delen av sjön.

En parkeringsplats för besökare till denna del av Sagsjön anlades vid infarten till Sagövägen. En informationstavla finns också på platsen. Härifrån är det ett par hundra meter fram till den södra obs-plattformen med utsikt över Sagsjöns södra del och den tillskapade ön. Endast en V-formad gata öppnades ut mot vattnet för att minimera störningen från tågtrafiken.

Övriga åtgärder vid Sagsjön

I augusti 2014 klipptes vegetationen i norra halvan av sjön väster om järnvägen likaså den norra delen öster om järnvägen. Vid ytterligare ett tillfälle under 2016 klipptes även den södra delen av Sagsjön väster om järnvägen. Detta har gett en större yta av öppet vatten. En del av det klippta materialet lades upp längs med strandlinjen mot järnvägen för att skapa ytor för häckande fågel.

Gamla uttjänta badbryggor renoverades och lades ut i den västra delen av Sagsjön som häckningsflottar för fågel. Under hösten 2016 lades lite grövre stenmaterial upp på dessa då det tidigare visat sig att dessa flottor inte attraherat fåglar till att häcka här. Liknande flottor har fungerat som häckningsyta på andra platser så det är kanske bara en fråga om tid.

Bild 12. Från fågeltornet som anlades vid Sagövägen öppnades en V-formad öppning ut mot vattnet och ön. Fotograferat från ön med tornet i bakgrunden.

Övriga anlagda stigar

Då främst den östra delen har varit svår att nå för besökare har ett flertal befintliga stigar röjts och märkts ut. Från Liveredsområdet norr om Östra Lindomevägen med ett bra befintligt nät av promenadstigar har det via gångtunneln under vägen röjts och markerats en stig. Denna stig ansluter till en annan röjd och markerad stig från Risås backe där möjlighet finns att parkera bil. Dessa stigar leder ner till Sageredsvägen via vilken man enkelt kan ta sig fram till den östra observationsplattformen.

Efter avtal med markägaren på Sagereds gård finns det också möjlighet till att parkera bilar mittemot infarten till Sageredsvägen öster om Östra Lindomevägen. Informationstavla finns på platsen. Likaså finns det informationstavlur vid Risås backe samt i anslutning till de stigar som kommer från Liveredsområdet.

Från Sageredsvägen vid Sagereds gård finns det även befintliga svårgångna stigar över beteshagarna genom skogsområdet söderut mot Odonvägen. Förhoppningen är att inom kort även här få till ett avtal med markägaren att göra stigen mer framkomlig och att märka denna genom skogsområdet fram till Odonvägen. Härifrån kan man gå via vägen och över bron fram till Gamla Riksvägen till den västra sidan av Sagsjön. Här finns också ett flertal andra stigar bland annat till gång/cykelvägen mellan Valås parkväg och Östra Lindomevägen. Dessa stigar var ej med i projektplanen men kan bli en del av ett helhetsgrepp över området och kommer i så fall att knyta ihop strövområdet vid Livered i norr med stigarna runt Isaks mosse i söder.

Bild 13. Informationstavla.

Utvärdering av projektet

Biologisk mångfald

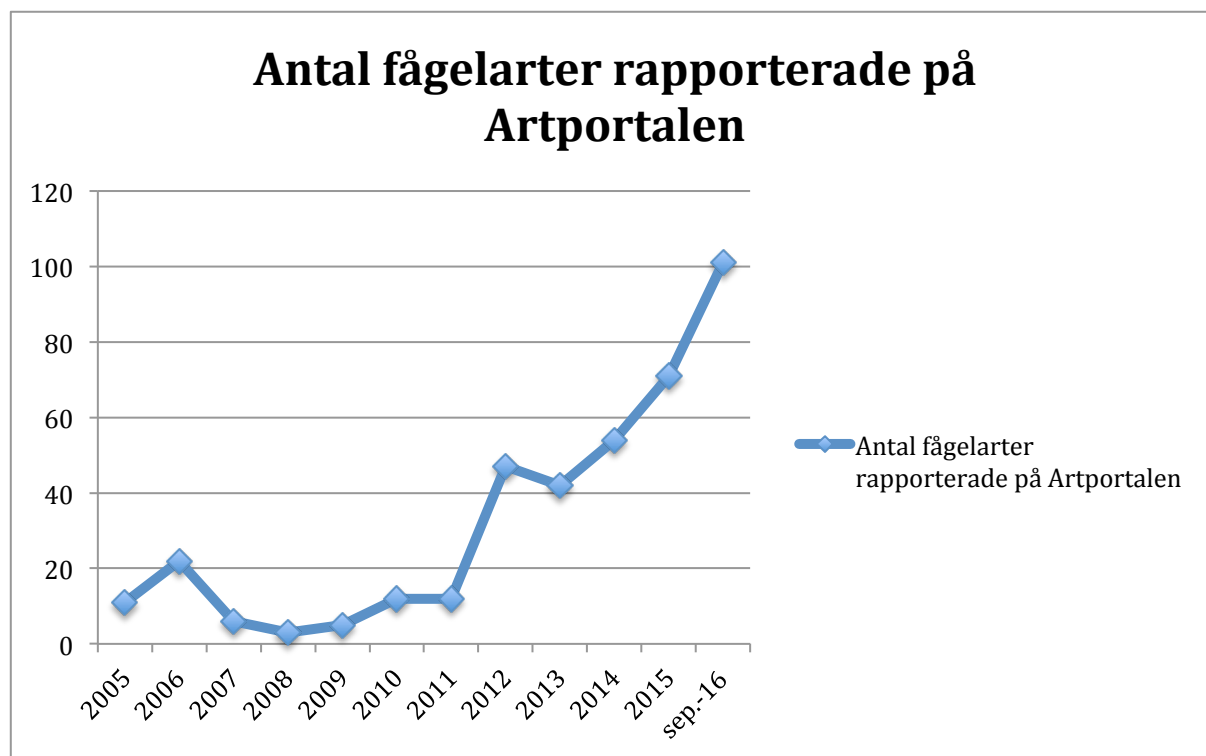
Fåglar

Ett av målen med projektet var att förbättra förutsättningarna för fåglar genom att skapa/återställa lämpliga habitat i och omkring sjön. En förhoppning var, och är, att en skrattnåskoloni skall etablera sig på någon av de relativt ostörda öarna som skapats i sjön. Detta för att ett flertal arter av änder gärna häckar i skydd av skrattnåskolonier. Detta delmål har inte nåtts ännu och det är kanske därför som bara ett fåtal änder häckar i sjön. Däremot var det under säsongen 2016 två par med skäggdopping som häckade och åtminstone det ena paret fick ut ungar. Skäggdoppingen har även tidigare häckat i sjön med något par men på grund av störning misslyckats med sin häckning.

Under häckningssäsongen 2016 häckade två par med brun kärrhök i sjöns västra del. Fiskgjuse sågs ofta ryttlande över vattnet i jakt på föda. Pilgrimsfalk och bivråk är två andra arter som sågs mer eller mindre tillfälligt. I vassarna spelade åtminstone 8 stycken hannar av sävsparv och rörsångare hördes från flera platser. Vattenrall observerades både på östra och västra sidan av sjön och med stor sannolikhet häckade den också i sjön. Den 20 till den 21 oktober rastade en ägretthäger i sjön. Detta var den andra rapporterade ägretthäger under 2000-talet i Mölndal.

Tornseglare, ladusvalor, hussvalor och backsvalor födosökte dagligen över sjön dit de sökte sig från sina häckningsplatser i närheten. Även ett par med lärkfalk sågs jaga trollsländor framförallt på den västra sidan.

Sammanlagt har 124 arter av fåglar rapporterats från Sagsjön med närmaste omgivning sedan 2000. Endast under 2016 har det rapporterats 103 arter härifrån. Antalet arter har med stor sannolikhet ökat i och omkring sjön sedan restaureringen började men den största anledningen till ökningen har antagligen varit att tillgängligheten till sjön har ökat och därmed antalet besökare som också rapporterat.

Tabell 1. Antal rapporterade arter varje år från 2005-2016.

Ser man till antalet rödlistade arter samt arter upptagna i EU:s fågeldirektiv samt de arter som har haft en kraftig nedgång i populationsstorleken är det 35 arter representerade i Sagsjön, se tabell 2.

Tabell 2. Observerade rödlistade arter (R) vid Sagsjön och arter upptagna i EU:s fågeldirektiv (B) samt arter med en kraftig minskning av populationen (-50%) mellan åren 2000-2016.

		Rödlistekategori
Vitkindad gås <i>Branta leucopsis</i>	B	
Salskrake <i>Mergellus albellus</i>	B	
Bivråk <i>Pernis apivorus</i>	BR	NT
Röd glada <i>Milvus milvus</i>	B	
Brun kärrhök <i>Circus aeruginosus</i>	B	
Blå kärrhök <i>Circus cyaneus</i>	BR	NT
Duvhök <i>Accipiter gentilis</i>	R	NT
Fiskgjuse <i>Pandion haliaetus</i>	B	
Pilgrimsfalk <i>Falco peregrinus</i>	BR	NT

Ljungpipare <i>Pluvialis apricaria</i>	B	
Tofsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	-50%	
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	-50%	
Storspov <i>Numenius arquata</i>	R	NT
Grönben <i>Tringa glareola</i>	B	
Skrattmå <i>Chroicocephalus ridibundus</i>	-50%	
Silltrut <i>Larus fuscus</i>	R	NT
Gråtrut <i>Larus argentatus</i>	R	VU
Gök <i>Cuculus canorus</i>	-50%	
Nattskär <i>Caprimulgus europaeus</i>	B	
Tornseglare <i>Apus apus</i>	R	VU
Gröngöling <i>Picus viridis</i>	R	NT
Spillkrå <i>Dryocopus martius</i>	B	
Mindre hackspett <i>Dendrocopos minor</i>	R	NT
Sånglärka <i>Alauda arvensis</i>	R	NT
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	R	NT
Hussvala <i>Delichon urbicum</i>	R	VU
Ängspiplärka <i>Anthus pratensis</i>	R	NT
Svart rödstjärt <i>Phoenicurus ochruros</i>	R	NT
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	-50%	
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	R	NT
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	-50%	
Gråkrå <i>Corvus corone cornix</i>	-50%	
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	R	VU
Gulsparr <i>Emberiza citrinella</i>	R	VU
Sävsparr <i>Emberiza schoeniclus</i>	R	VU

Trollsländor

Att avgöra hur antalet individer av trollsländor har förändrats efter restaureringen av sjön låter sig inte göras. En indikation på att trollsländorna har ökat, då framförallt de egentliga trollsländorna är att lärkfalk, en trollslände-specialist, observerades vid flertalet tillfällen födosökande runt sjön. Framförallt verkade det vara den västra sidan den föredrog. Här skapades en blå bård innanför vassbältet just för att gynna just trollsländor. Vid den uppföljande inventeringen under 2016 hittades det också en ny art för sjön, citronfläckad kärrtrollslända, en art som endast är rapporterad från Sagsjön i Västergötland och Halland på Artportalen.

Bild 14. Citronfläckad kärrtrollslända, hane.

Grod- och kräldjur

Enstaka observationer av åkergroda har gjorts tidigare i området kring Sagsjön men inga leklokaler har observerats. Därför blev det en positiv överraskning när åkergroda hördes spela vid den norra strandlinjen inne i den tillskapade blå bården under våren 2016. Kanske är det tack vare en ökning av grodpopulationen som även observationerna av gråhäger blivit vanligare.

Även ett flertal observationer av vanlig snok har gjorts på ett flertal platser i sjön. Arten har troligen funnits här sedan tidigare men har antagligen bara förbisetts.

Störning och konkurrens

Sagsjön är en fiskrik sjö vilket kan skapa en konkurrenssituation mellan fåglar och fiskar inte bara vad gäller födan. Troligen förekommer en del predation från gädda på framförallt små fågelungar. Muntliga rapporter från närboende ger att det är gott om stora gäddor på över metern och att dessa tar en hel del av fågelungarna som precis lämnat sina bon.

Fiske från båt eller annat flytetyg förekommer regelbundet i Sagsjön vilket sannolikt innebär en betydande störning under häckningstid. Vid ett tillfälle våren 2014 observerades en fiskare sittandes i en uppblåsbar flytanordning paddlandes rakt över ett bo där det häckade skäggdopping. Om det fanns ägg i boet gick dessa förlorade. De vuxna fåglarna observerades inte mer den säsongen.

Även utan liknande störningar kan fiske från båt betyda skillnaden mellan häckning och ingen häckning. Ett spelande storskrakspår uppehöll sig i östra delen av Sagsjön våren 2016 men försvann från sjön innan häckning kunde konstateras. Under samma tid observerades fiske från båt vid flera tillfällen.

Bild 15. Kan fiske från båt under häckningstid innebära tillräckliga störningar för att hindra fåglar att häcka?

Besökare

Eftersom projektet i skrivande stund ej varit helt färdigställt har informationen till allmänheten varit begränsad.

Av förklarliga skäl är det svårt för att inte säga omöjligt att säkert fastställa hur många besökare som området har. En indirekt uppskattning på antalet besökare är att se hur många rapporter det finns på Artportalen i området.

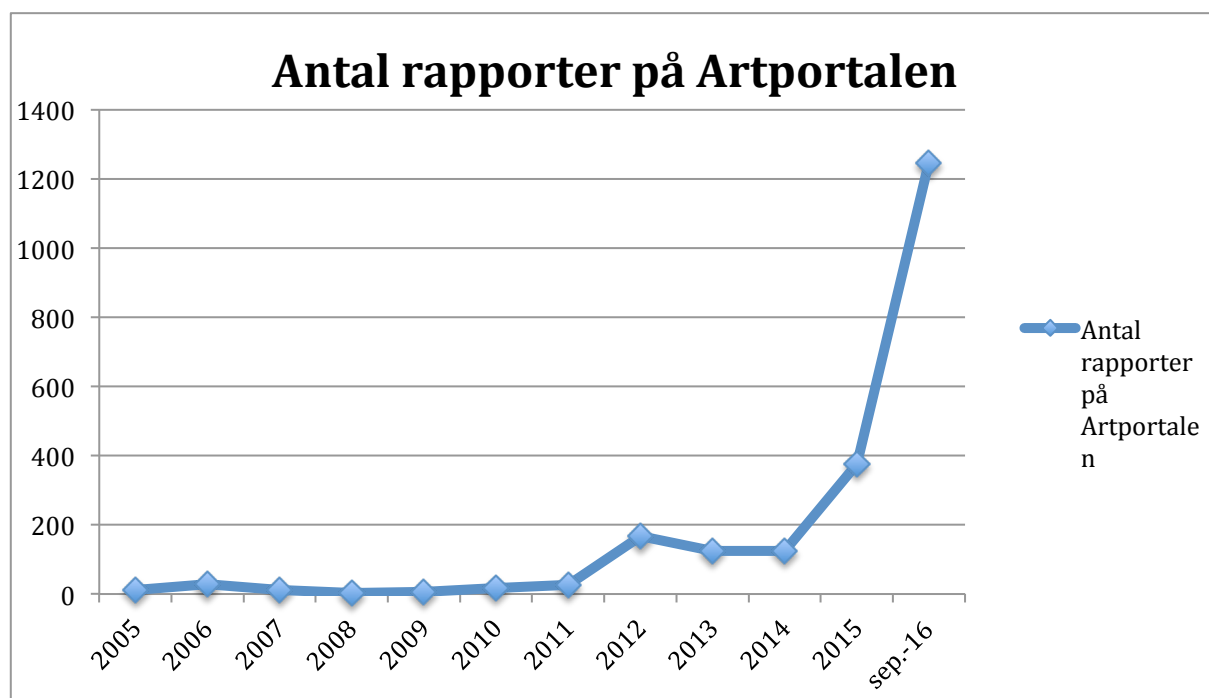
Bild 16. Fågeltornet på västra sidan har redan blivit en populär plats att både skåda ifrån men även för att fotografera ifrån framför allt på eftermiddagen när man får solen i ryggen. Detta torn är det mest synliga och först besökta.

Trots bristen på information ser man en kraftig ökad rapportering de senaste åren efter det att de större arbetena i och omkring sjön avslutades.

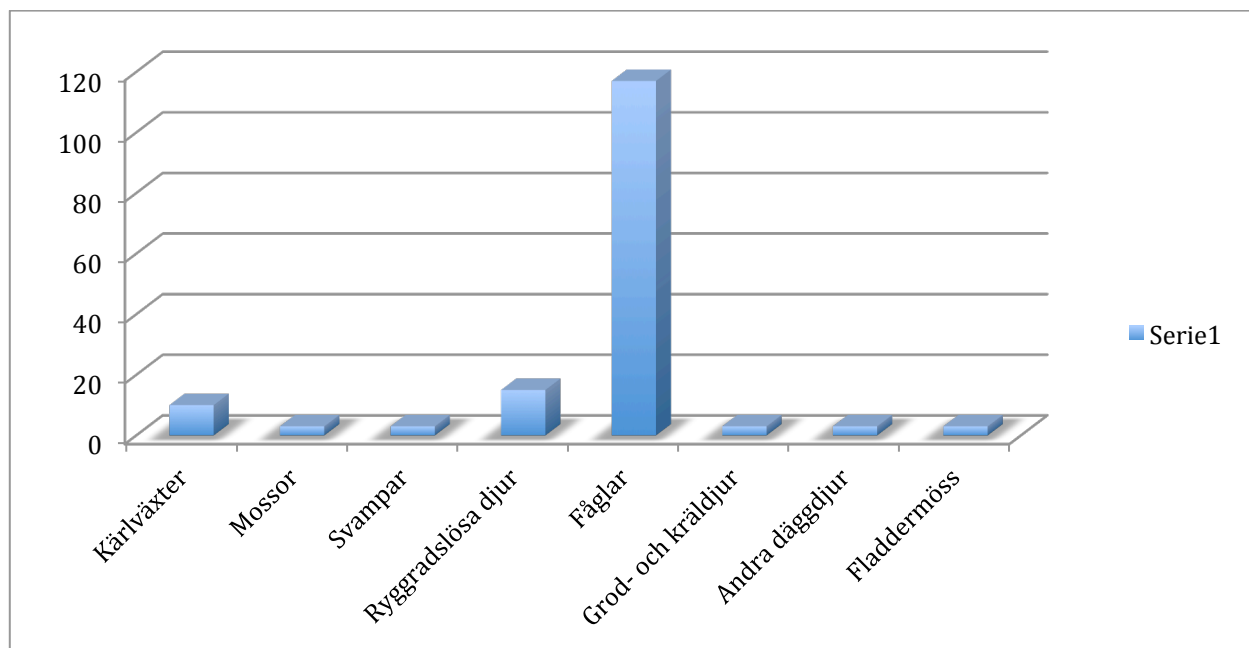
Det verkar vara främst fågelskådare som redan hittat till Sagsjön om man ser till vilken artgrupp som dominerar bland rapporterna men även en del andra rapporterade observationer i och omkring Sagsjön har ökat även om inte i samma omfattning. Mellan åren 2000 fram till och med 2011 fanns 120 rapporter av 48 arter fåglar, 1 rapport av ryggradslösa djur och 1 rapport av grod- och kräldjur i och omkring Sagsjön. Antalet rapporter ökade mellan åren januari 2012 till november 2016 till 2100 rapporter av 10 arter kärlväxter, 3 arter mossor, 3 arter svampar, 15 arter ryggradslösa djur, 117 arter fåglar, 3 arter grod- och kräldjur, 3 arter andra däggdjur och 3 arter av fladdermöss, se tabell 3 & 4.

Nu behövs det få ut information om området och dess naturvärden. Informations-tavlorna på ett flertal platser och information kommer att läggas ut på olika internetbaserade hemsidor. Föredrag om projektet planeras av Göteborgs Ornitologiska Förening och en artikel i föreningens tidskrift är möjlig.

Sagsjön var ju också tidigare ett känt och uppskattat mål för studier av limniska system och borde också i framtiden kunna återuppstå som ett sådant mål. Tillgängligheten med allmänna kommunikationer är god till de flesta delarna av området.

Tabell 3. Antal rapporter varje år på Artportalen från Sagsjön åren 2005—2016.

Tabell 4. Rapporter på Artportalen mellan 2012-2016 av olika artgrupper.

Tillgänglighet

En viktig del i restaureringsprojektet har varit att öka tillgängligheten till Sagsjön. Tidigare var sjön endast tillgänglig från en liten del av västra sidan där utsikten över sjön var mycket begränsad. Även om det fanns en del svårframkomliga stigar på östra sidan av Sagsjön fanns inte heller här några naturliga obs-platser över sjön. Detta märktes tidigare också på antalet rapporter på Artportalen.

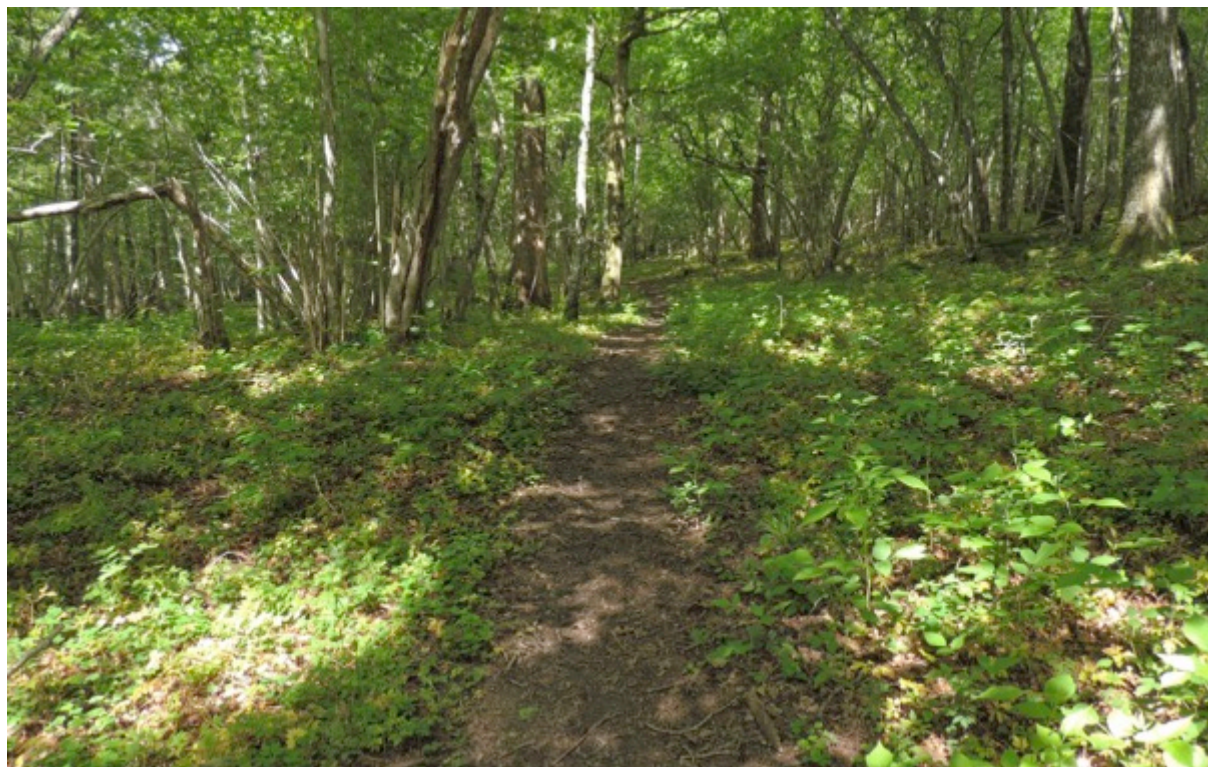

Bild 17. Stigen från Livered och Risås Backe ner mot Sageredsvägen.

Tillgängligheten har förbättrats avsevärt i och med projektet. Tre obs-platser med fågeltorn eller obs-plattformar finns. Ett flertal ingångar till området har skapats. Från Liveredsområdets befintliga promenadstigar når man lätt till den östra delen av Sagsjön via en markerad skogsstig. Denna ansluter till stigen från Risås backe och leder ner mot Sageredsvägen. Mitt emot Sageredsvägens infart, liksom vid Risås Backa finns möjlighet att parkera bil, varifrån man når den östra sidan av Sagsjön via grusvägen fram.

Från fågeltornet i väster vid Gamla Riksvägen tar man sig antingen via stigen mot söder vidare på gångbanor upp till Odonvägen genom skogen på markerade stigar öster om kriminalvårdsanstalten och ner mot Sagereds gård och östra sidan av sjön. Eller om man föredrar att gå via gångbanan fram till Östra Lindomevägen österut till Risås Backe och genom skogen på markerade stigar ner till Sageredsvägen och fram till östra delen av Sagsjön.

Från Risås Backe men också från Liveredsområdet promenerar man genom en härlig varierande skog stundtals är det grova granar och tallar, stundtals är det ädellövskog. Och alsumpskogen på västra sidan av stigen är inte att förakta. Mindre hackspett är inte ovanligt att man ser här tillsammans med gröngöling, entita och kanske någon kattuggla som sitter i en grov ek och spanar.

En promenad genom skogen från Odonvägen bjuder också på ett stycke fin natur. Spillkråka, gröngöling och ibland duvhök ses och/eller hörs här. Någon gång har det suttit berguv i kanten på skogen och hoat men det hör inte till vanligheterna.

Bild 18. Grov ekskog med underväxt av hassel hittar man i området norr om Sagsjön. Där finns också flera skyddsvärda träd som utgörs av mycket grov ek.

Bild 19. Även en spännandenyckelbiotop som utgörs av en alsumskog återfinns norr om Sagsjön.

Tänkbara fortsatta åtgärder och lämplig kommande skötsel

Några av de åtgärder som har utförts ingick inte i projektet men intresset från projektet har varit stor och genererat nya idéer som fått projektet att växa. Förhoppningsvis kan intresset bli ännu större när information nått ut till en bredare publik. För inget är bättre än att man kan förbättra vissa saker. Detta gäller också Sagsjön.

Vid den norra stranden skulle det vara en fördel att släppa ner de betesdjur som går där idag ända ner till strandkanten. Stängslingen är ca 20 meter från stranden idag och strandzonen kommer efterhand att växa igen om inget görs. Alternativet är att det sker någon form av årlig röjning i strandzonen.

En fortsatt vegetationsslåtter i sjön kommer troligen behövas även i framtiden. Även den tillskapade ön på östra sidan skulle med fördel kunna klippas åtminstone delvis med något eller ett par års mellanrum. Då skapar man en yta där vissa arter av fåglar framförallt simänder, kan finna en ostörd häckningsplats.

Även fortsatt slåtter på ängsmarken på den västra sidan som också skulle kunna kompletteras med biholkar och varför inte en grusbädd. Lite blomsterfrön här skulle ytterligare öka mångfalden. Enkla åtgärder till låga kostnader.

Man borde också se över möjligheten att förhindra fiske från båt eller annat flytetyg under häckningstid då detta ger en oönskad störning i en känslig tid på året.

Bilder från projektet

Bild 20. Västra sidan, pågående arbete med röjning mars 2014.

Bild 21. Västra sidan, slåtter på den skapade ängsmarken, augusti 2016.

Bild 22. Östra sidan mot norra stranden, innan påbörjat arbete, augusti 2012.

Bild 23. Östra sidan mot norra stranden, efter avslutat arbete, november 2016.

Bild 24. Skogssnäppa höll till i den östra delen av sjön under häckningstid...

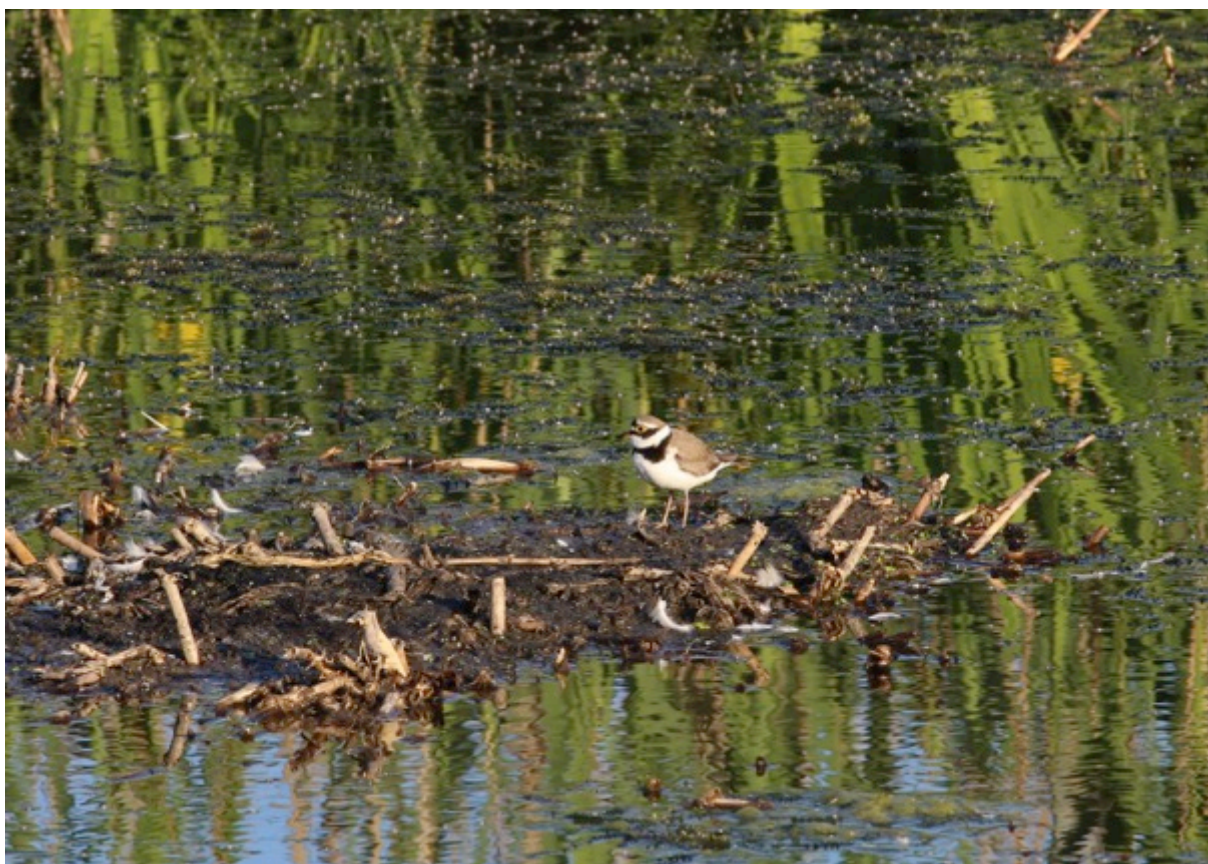

Bild 25. ...precis som mindre strandpipare.

Bild 26. Men drillsnäppan kom troligen från annat håll.

Bild 27. Lärkfalk sågs vid flera tillfällen jaga över sjön under häckningstid (fågeln fotograferad på annan plats).

Bild 28. Men stäpphöken sträckte bara förbi över sjön (fågeln fotograferad på annan plats).

Bild 29. Fiskgjusen är en regelbunden besökare vid Sagsjön.